Intâmplări din Capitală

Crima din str. Crivineni

O ţigancă, vânzătoare de porumb fiert, şi-a ucis fostul concubin cu o lovitură de briceâg

O crimă a fost săvârşită Duminică dim. în str. Crivineni, în împrejurările următoare:

Ţiganca Maria Ion, în etate de 18 ani, vânzătoare ambulantă de porumb fiert, domiciliată împreună cu mama sa în str. Crivineni nr. 54, a trăit mai multă vreme în concubinaj cu ţiganul Ion Tăpoianu zis Ciobotaru, în vârstă de 23 ani, ciobotar de meserie, dar mai mult pungaş de buzunare şi care o părăsise în ultimul timp.

Duminică dim. pela ora 8 şi un sfert, Maria Ion a fost anunţată de un băiat de prăvălie din serviciul cârciumii lui Năstase Cichi, situată alături, pe aceeaşi stradă la Nr. 52, că cineva o roagă să vie până acolo, având să-i vorbească. Ducându-se, a găsit acolo la o masă, pe fostul ei concubin, care a invitat-o să ia loc pe scaun, comandând o jumătate kilogram de vin spre a se cinsti împreună.

*

In timp ce rămaseseră singuri în prăvălie, o discuţie mai aprinsă s'a iscat între ei, din cauză că, ciobotaru i-a propus să trăiască din nou împreună, iar ea n'a voit să accepte decât cu condiţia, — întrucât auzise că e însurat şi are şi un copil, — să se despartă de soţia lui şi să se cunune cu ea.

Fostul concubin a scos atunci din buzunar un briceag, pe care deschizându-l, i l'a dat ei, spunându-i:

— „Dacă tu crezi că eu nu te mai iubesc, ţine briceagul şi loveşte-mă!".

Ea l-a ascultat şi i-a aplicat o puternică lovitură în coapsa piciorului drept, Tăindu-i o arteră, sângele a început să curgă din belşug. L'a luat atunci pe rănit şi l-a dus acasă la ea, unde a încercat să-i spele rana cu apă şi să oprească sângele. Neizbutind, iar vecinii prinzând de veste despre cele întâmplate, au anunţat „Salvarea" şi la faţa locului s'a dus un intern care l-a transportat, — în stare de comă, — cu o ambuanţă la spitalul Colentina. Acolo însă, cu toate străduinţele depuse de medici, rănitul a încetat din viaţă, după o oră.

*

Ţiganca, în urma acestui fapt, a fost arestată de circumscripţia 18 de poliţie, unde fiind anchetată, a declarat cele mai sus relatate cu privire la împrejurările în care a săvârşit crima.

Cu actele dresate, Maria Ion a fost trimisă apoi la prefectura poliţiei Capitalei urmând ca astăzi să fie înaintată parchetului de Ilfov.

Incercări de sinucidere

D-na Elena Ionescu, în etate de 31 ani, domiciliată în str. Vasile Odobescu nr. 2, în urma unei discuţii avute cu soţul ei, Gh. Ionescu, funcţionar la stat, a încercat să se sinucidă prin spânzurare. Surprinsă la timp de o prietenă, a fost salvată de la o moarte sigură.

Cu o ambulanţă a „Salvării" a fost transportată la spitalul Brâncovenesc, unde i s'au dat îngrijiri, fiind lăsată apoi liberă.

Sinuciderea unui suferind

Un oarecare Gh. Ionescu, din str. Opanez nr. 3, — fiind suferind de mai mult timp de o boală incurabilă, — şi-a pus capăt zilelor, spânzurându-se cu o bucată de frânghie, prinsă de o grindă dintr'o magazie din curtea locuinţii sale.

Din ordinul d-lui procuror de serviciu Filipescu, cadavrul sinucigaşului a fost transportat la „Institutul medico-legal".

Innecaţi

Funcţionarul ceferist Radu Iancu, din str. Flămânda No. 83, pe când se scălda Duminică la amiazi în Dâmboviţa, mai sus de stăvilarul dela Ciurel, a fost luat de curentul apei şi apoi atras la gura canalului ce duce la stăvilarul uzinei dela Grozăveşti, unde s'a înnecat şi unde i-a putut fi pescuit cadavrul.

— De asemeni pe lacul strandului Floreasca, a fost pescuit ieri cadavrul unui necunoscut, în etate ca de 28 ani, ce a fost transportat la „Institutul Medico-legal".

Atacuri şi bătăi

Duminică dim. pela ora 4 jum. s'au prezentat la circumscripţia 27 de poliţie: Oprea Constantin din str. Păunaşul Codrilor nr. 60 şi Muşat Ion din fundătura I Sebastian nr. 40, amândoi cu tăeturi de cuţit la faţă, cap şi ambele mâini, şi îmbrăcămintea plină de sânge şi noroi.

Numiţii au reclamat că, pe când treceau pe stradă, au fost atacaţi de cinci inşi din care au recunoscut numai pe doi şi anume: Marin Sorescu din str. Marin Muscă nr. 5 şi Chender Ion din str. Păunaşul Codrilor nr. 13, Oprea Constamtin s'a mai plâns că Marin Sorescu, după ce l-a doborît la pământ, l-a furat din buzunar 500 lei.

Ambii agresori au fost arestaţi iar cei doi răniţi, transportaţi de „Salvare" la spitalul de Urgenţă.

— Un anume Tomaş Alexandru, domiciliat în str. Mircea Vodă nr. 25, venind la cârciuma comerciantului Vasile Brian, din str. Oituz nr. 28, a provocat scandal. Patronul voind să-l dea afară, numitul a scos un briceag, cu care l-a rănit uşor la mâna stângă. Intervenind un altul anume Ion Bărbosul, a fost rănit şi acesta de către agresor, la umărul stâng şi palma stângă. Sărind apoi mai mulţi consumatori, agresorul a fost la rându-i bătut şi rănit la cap.

Toţi răniţii au fost pansaţi apoi la spitalul Brâncovenesc şi lăsaţi liberi.

— Tânărul Vasile Crăciunescu, în etate de 18 ani, din str. Măgura Odobeştilor nr. 10, certându-se cu unchiul său, Alexandru Ifrim, în vârstă de 30 ani maestru tâmplar, domiciliat la aceeaşi adresă, l'a rănit cu cuţitul dela o răndea la omoplatul stâng.

Crăciunescu s'a prezentat singur la circumscripţia 37 de poliţie, post secundar, unde a făcut cunoscută isprava sa.

Rănitul a fost transportat de familie la spitalul Brâncovenesc.

Accident de circulaţie

Autocamioneta cu nr. 16.149 B., condusă de şoferul Cristache Ion, pe când trecea cu viteză pe bulevardul Regele Alexandru I, prin dreptul casei cu nr. 64, a călcat şi rănit grav pe locuitorul Ştefan Vasile, din comuna Bolintinul din Deal (Ilfov).

A fost internat de „Salvare" la spitalul de Urgenţă.

Moarte suspectă

In str. Sabinelor nr. 12, a murit Duminică, băiatul Costea Alexe, în etate de 16 ani. Medicul circumscripţiei 18 medicale, neputând constata cauza morţii, a cerut Parchetului să dispună transportarea cadavrului la Morgă spre a fi supus autopsiei.

Sfârşitul unui alcoolic

In str. Lupiţii nr. 12, a murit subit bătrânul Victor Lederer, în vârstă de 56 ani. Numitul, — după cum relatează circ. 14 de poliţie, — era alcoolic în ultimul grad.

Memento

Calendar

MARŢI 25 IULIE
Ort.: Adormirea Sfintei Ana.
Cat.: Sfântul Apostol Iacob.
Prot.: Iacob.
Evreesc: 9 Av 5699. Postul Av. (Arderii Templului).
Mahomedan: 7 Gemadi-el-Ahir 1358.

*

Răsăritul soarelui 4.56. Apusul soarelui 19.48.

Radio

MARŢI, 25 IULIE

RADIO-ROMANIA
160 kHz. 1875 m. 150 kw.
RADIO-BUCUREŞTI
823 kHz. 364.5 m. 12 kw.
RADIO-EXPERIMENTAL
32.5 m. 9.23 MHz. 300 waţi

7: Deschiderea emisiunii; Gimnastică ritmică; Concert de dimineaţă (discuri): Mazurka nr. 3 şi Vals nr. 1 de Delibes; Potpuriu de şlagăre de Ralph; Selecţiuni din „Regele vagabond" de Friml; Uvertură şi Marş din „Casse Noisete" de Ceaikowsky; Sfaturi pentru gospodine; Inchiderea emisiunii.

12: Muzică variată (discuri): Uvertura la „Prinţesa galbenă" de Saint-Saëns (orch. filarm. din Berlin); Potpuriu de melodii de Chopin; Arii din „Manon" de Massenet şi „D-na Butterfly" de Puccini (voce: Xenia Belmas); Hora piticilor de Liszt şi Serenadă de Schubert-Liszt (pian: Alexander Brailowsky); Scene pitoreşti de Messenet (orch. simf. dirij. de Pierre Chagnon); Vals de Gung'l şi Ceasornicul şi figurinele de porţelan de Saxa de Ketelbey.

13: Ora. Sport. Sfaturi medicale. Cota apei Dunării şi a barei Sulina.

13.08: Concert de prânz, orchestra de salon Radio, dirij. de Constantin Bobescu: Uvertură la opera „Maritana" de Wallace; Schiţă caucaziană de Ippolitow-Iwanow; Estudiantina de Waldteufel; Habanera de Schnidseder; Menuat de Borchert.

13.45: Spectacole.

13.55: Continuarea concertului: Semnale depe Marte de Coca.

14.10: Radio-jurnal.

14.30: Continuarea concertului orchestrei de salon Radio: Intermezzo vesel de I. Alex; Mirandolina de Dostal; Escapade husare de Krome; Humoresca de Dvorak; Fantezie din „Tosca" de Puccini; Valsul din opera „Faust" de Gounod.

15.10: Actualităţi.

19: Ora. Mersul vremii.

19.02: Cronica ştiinţifică.

19.17: Muzică românească (discuri); Lumea zice că mi's Lotru de Sabin Drăgoi (voce: A. Lupescu); Melodii populare româneşti; Zău! zău! zău! şi Auzi mândruţo (corul „Carmen" dirij. de Chirescu); Doina din nai şi Ce frumoasă este viaţa (nai: Fănică Luca); Quartet în la bemol de Golestan (Quartetul Poltronieri).

20.15: Munţii cu lacuri, de Ion Conea.

20.30: Quintetul de balalaici „Baical", cond. de Boris Vulpe: Moartea Aasei şi Dansul Anitrei de Grieg; Rapsodia albastră de Strock; Melodii ruseşti; Selecţiuni din „Dama de pică" de Ceaikowsky; Parafrază la melodia populară „Luceşte luna".

21: (după I. Koganoff vioară).

III. Voicu Ciobanu (flaut): Dauă dansuri vechi de V. S. Jianu: a) Bourée; b) Sarabanda; Menuet de Mozart; Dans german de Mozart; Lebăda de Saint-Saëns; Cântec de primăvară de Gounod; Arioso şi Presto de Quantz.

22: Radio-jurnal (I); Sport.

22.15: Cântece ruseşti, d-na Iulia Drozdowska (voce:) Rachmaninoff: a) Femeia soldatului; b) Cântec georgian; Te-aş săruta de Cerepnin; Greceaninow: a) Dedicaţie; b) Păsărica; Cântec de urare, de Glazunow; Să trăim de Glier.

22.35: Muzică de dans (discuri): Rumba de Robin şi Fox de Burke, Vals de Melichar; Mai spune-mi că m'ai iubit, vals şi Nu te-am iubit decât pe tine, tango de Dendrino (voce: Gică Petrescu); Tango de Jäger; Rumba de Hernandez.

23: Radio-jurnal (II).

23.15: Concert de noapte al orchestrei Vasile Julea, transmis dela restaurantul „Coşna" (voce): Rodica Bujor.

23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză şi engleză.

*

VARŞOVIA, 1339,3 m. 224 kHz. 120 kw. — 21.25. Emisie pentru săteni. 21.40. Inf., Radiojurnal. 22. Concert de orchestră: „Sonete din Crimeea". 23. Conf. 23.15. Emisie muzicală. 24. Inf.

BUDAPESTA, 549,5 m. 546 kHz. 120 kw. — 21.20. Teatru radiofonic. 22.40. Inf. 23. Concert de orchestră. 23.40. Inf. 0.30. Muzică de dans pe plăci. 1.05. Inf.

VIENA, 506,8 m. 592 kHz. 150 kw. 21.15. Concert de seară. 23. Inf. 23.30. Reportaj. 23.50. Concert variat.

PRAGA, 470 m. 638 kHz. 120 kw. — 20.20. Concert de orchestră. 20.45 Conf. 20.50. Teatru radiofonic. 23. Ora. Inf., Cronica zilei. Sport. 23.10 Plăci. 24. Concert de muzică cehă.

BELGRAD, 437 m. 686 kHz. 2,5 kw. — Melodii populare. 21.30. Plăci. 22.30. Reportaj. 22.40. Plăci. 23. Inf. 23.15. Plăci.

ROMA I, 420,8 m. 713 kHz. — 20.35. Plăci. 21. Ora, Inf., Radiojurnal. 21.30. Muzică modernă. 22. Concert simfonic. 23. Teatru radiofonic. 24. Radiojurnal. 0.15. Muzică de dans.

MIERCURI, 26 IULIE
RADIO-ROMANIA
160 kHz. 1875 m. 150 kw.
RADIO-BUCUREŞTI
823 kHz. 364,5 m. 12 kw.
RADIO-EXPERIMENTAL
32.5 m. 9.23 MHz 300 waţi
ORA DIMINEŢII

7: Deschiderea emisiunii.
— Gimnastică ritmică.
— Concert de dimineaţă (dis.): Uvertură la „Fiica regimentului" de Donizetti; Indrăgostita, vals de Berger şi Vals de Vollstedt; Scherzo de Jadassohn şi Sborul cărăbuşului de Rimsky-Korsakoff; Suită din „Carmen" de Bizet.
— Sfaturi pentru gospodine.
— Inchiderea emisiunii.

12: Muzică variată (discuri): Uvertură la „Hänsel şi Gretel" de Humperdinck (orch. simf. B. B. C. dirij. de Adrian Boult); Arie din „Andrée Chénier" de Giordano (voce: Alfred Piccaver); Studiu No. 7 de Chopin; Scherzo de Mendelssohn; Invitaţia la vals de Weber (pian: Walter Rehberg); Arie din „Regele Ysulii" de Lalo şi Vals No. 15 de Brahms (voce: Michele Fleta); Arleziana, suită de Bizet (orch. simf. din Filadelfia, dirij. de Leopold Stokowski).

13: Ora. Sport. Sfaturi medicale. Cota Dunării şi a barei Sulina.

13.08: Concert de prânz, Orchestra Victor Predescu; voce: Veronica Maximilian: Bomboane vieneze, vals de Strauss; Inimioară nu e veşnic primăvară, romanţă şi Dă-mi voie cel puţin să sper, slov de Vasilescu (voce: Veronica Maximilian); Menuet de Paderewski; Ai să revii într'o zi, tango de Vintilescu şi Domnişoară, Domnişoară, cântec românesc de Walter Vogel; Sărutul în noapte de Micheli şi O sârbă din Oltenia.

13.45: SPECTACOLE.

13.55: Continuarea concertului Orchestrei Victor Predescu; voce: Alex. Grozuţă: Cântecul ochilor, romanţă de Alex. Leon (voce: Alex. Grozuţă); Cântă puiul cucului, de Brediceanu; Ţi-am trimes Ileană trei babe'n peţit, cântec românesc de Tudorel Şerbănescu.

14.10: Radio-jurnal.

14.30: Continuarea concertului Orchestrei Victor Predescu; voce: Veronica Maximilian şi Alex. Grozuţă; Fascinaţie, vals ţigan de Marcheti; Mereu, oricând, oriunde, tango şi In orice colţ din Bucureşti, slow de Vasilescu (voce: Veronica Maximilian); Turturea din valea seacă, ardeleană de Brediceanu (voce: Alex. Grozuţă; Cantonetă de Godard (vioară: Victor Predescu); Duce m'aşi şi tot m'aşi duce, doină şi cântec de Monţia (voce: Alex. Grozuţă); Mihalache, cântec românesc de Popescu-Peppu şi Să-ţi trăiască franţuzoaica, cântec românesc de Vasilescu; Două sârbe din Oltenia.

15.10: Actualităţi.

19: Ora. Mersul Vremii.

19.02: Cronica artistică.

19.17: Concert de după amiază, Orchestra „Trio Luca": Vânt de seară, romanţă de Nello Manzatti şi Arii româneşti; Dece, vals boston de Brodsky şi Nu-mi pasă, fox de Villnou; Şoaptele Dunării, vals de Fucik; Mi-e dor de tine, tango de Moscopol; Dacă 'n douăzeci de toamne, romanţă; Doine şi Jocuri din Banat şi Ardeal.

20: Expoziţia „Muncă şi Voe bună" de Victor Ion Popa.

20.15: Concert de seară, Orchestra de salon Radio, dirij. de Constantin Bobescu: Fantezie din opera „La Navaraisse" de Massenet; Concertul în si minor de Händel (solo violă: Coca); Marinarii pe pământ de Charrosin; Clapele săltăreţe de Engleman; Serenada spaniolă de Buder; Malaguena de Moszkowky; Vals imperial de Johan Strauss.

21.15: D-na Margareta Capeleanu (vioară) şi Th. Rogalski (pian): Sonată în la de Brahms.

21.40: Emanuel Vaia (voce): Malia de Tosti; Lolita de Buzzi-Peccia; Curiosul de Schubert; Primăvara de Hildach; Cazacul de Moniuszko.

22: Radio-jurnal (I); Sport.

22.15: Orchestra de muzicuţe „Naidin": Arii româneşti; Cielito lindo, cântec popular spaniol; Vin mândruţă, cântec românesc de Nello Manzatti; Cântecul indianului din opereta „Rose Marie" de Friml (muzicuţă? Naidin; ghitară: Robert); Fox din filmul „Piccolino" de Irwing Berlin; Sârba din ţinutul Bucegi.

22.35: Muzică de dans (discuri): Fox de Bosse şi Fox de Baxter; Potpuriu de valsuri de Ralph; Polca de Vacher; Tango de Jäger (voce: Eric Helgar); Rio, Rino, rumba de Dendrino (voce: Ion Luican).

23: Radio-jurnal (II).

23.15: Concert de noapte al Orchestrei Cireş; voce: Jean Moscopol, transmis dela restaurantul „Vişoiu".

23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană şi italiană.

VARŞOVIA 1339,3 m. 224 kHz. 120 kw. — 20.30. Concert de seară. 21.10. Conf. 21.25. Emisie pentru săteni. 21.40. Inf., Radiojurnal. 22. Concert Chopin. 22.40. Conf. 23. Plăci. 24. Inf.

MĂRTURISIRI ELOCVENTE

(Urmare din pag. 1-a)

carte pe recruţii români, cari ar fi fost analfabeţi sau cari n'ar fi primit la şcoală o suficientă învăţătură de carte.

Statul cehoslovac — în speţă, ministerul apărării naţionale — socotea ca o datorie să-i înveţe carte şi — amănunt foarte important — să-i înveţe carte românească. Tot aşa cum acelaş stat socotea ca o datorie să înreţină şcolile şi bisericile româneşti din oraşele şi comunele cu populaţie românească şi să subvenţioneze pe preoţii, profesorii şi învăţătorii români.

Şi acum, după liberarea (?!) de către maghiari a Ucranei subcarpatice? Inchise toate şcolile şi bisericile româneşti, interdicţia pentru români de a se adresa autorităţilor publice în graiul românesc, ba chiar — măsură pentru care nu putem găsi un calificativ destul de puternic — interdicţie de a folosi acest graiu în public şi în conversaţiile particulare. Acesta e regimul de libertate şi opera de dreptate în numele cărora veciniі noştri cer în favoarea lor o revizuire teritorială — ceeace, de prisos o spunem — nu vor avea niciodată.

Insă merită să fie relevată această isbitoare contradicţie între ceeace spun ei din gură şi ceeace fac în realitate, precum merită, de asemenea, să fie amintită din nou situaţia bună şi avantagioasă din toate punctele de vedere de care se bucură minorităţile maghiară şi bulgară — de altfel, ca şi celelalte minorităţi etnice — din România şi situaţia extrem de mizeră a minorităţilor româneşti din Ungaria şi Bulgaria.

In România, minoritarii unguri şi bulgari sunt puşi pe acelaş picior de egalitate cu românii, iar sub raport economic stau mult mai bine decât maghiarii din Ungaria şi bulgarii din Bulgaria. La ei, românii noştri sunt trataţi ca nişte paria cari n'au decât îndatoriri şi nici un fel de drepturi.

N. BATZARIA

Minunile radiesteziei

Experienţele d-lui Mouchet, care, din Belgia, a ajutat la descoperirea cadavrului din Lugano cu ajutorul unei pendule

Rhabdomancia sau radiestezia este ştiinţa celor cari, cu ajutorul unei baghete sau al unei pendule, descopăr isvoare de apă, surse de petrol, zăcăminte geologice şi orice lucru *aparent* ascuns privirilor omeneşti, ba chiar şi cadavre, cum a fost cazul cu crimele Weidmann-ului elveţian, despre isprăvile căruia cititorii noştri au fost informaţi la timp. D. Mouchet a descoperit, din depărtare, existenţa cadavrului din lacul Lugano, demascând astfel pe criminal, împreună cu colaboratorul său d. Kiss.

E un fel de magie în această vedere la distanţă, ce ne îngăduie să stabilim chiar diagnoze din depărtări.

D. Mouchet, marele rabdomancist belgian

Doctorul Lakhowsky, din Paris, care a scris lucrări interesante despre minunile naturii, se ocupă şi de această problemă a teleradiesteziei, pe care o explică pe temeiul convingerii că **omul este un radiokinetofon** electric, cu post de emisiune şi de recepţie în acelaş timp. Vibraţia undelor joacă şi aci un rol foarte important, ceeace ne face să cugetăm la cel dintâi filosof care a formulat teoria ondulaţiunii universale şi care a fost românul Vasile Conta, pe care *Cercul Ieşenilor*, de sub conducerea d-lui Gr. Trancu-Iaşi, l-a comemorat zilele trecute la Ateneul Român din Bucureşti.

Asupra operei de precursor a marelui Vasile Conta vom da lămuriri interesante cu alt prilej, acum propunându-ne să dăm câteva pilde caracteristice despre radiestezie, aşa cum ni le arată trimisul special al lui *Le Matin*, care a stat de vorbă cu d. Mouchet.

O COMOARA ASCUNSA

D. Mouchet a povestit confratelui parizian că un proprietar dela ţară a murit pe neaşteptate, fără să comunice copiilor săi locul unde avea ascunsă comoara familiei. Copiii scotociră pământul, dar nu dibuiră nimic, deşi ştiau bine de existenţa comorii. Se iscară bănueli între ei şi apoi ura puse stăpânire pe ei şi-i desbină. Chemat de preotul satului, d. Mouchet a studiat topografia terenului cu bagheta în mână şi, după câteva ceasuri, descoperi locul comorii sub ochii uluiţi ai fraţilor cari, văzând cum stau lucrurile, se împăcară apoi între ei.

DISPARIŢIA UNUI TATA DE FAMILIE

Acum câtăva vreme a dispărut de acasă cineva cunoscut ca un om de treabă. Soţia neliniştită, ajunge până la mine şi-mi spune că a aflat că soţul ei duce o viaţă nelămurită la Luxemburg.

Mă iau şi eu pe urmele presupusului fugar — spunea d. Mouchet — dar capăt repede convingerea că s'a înnecat. Urmăresc cu bagheta locurile pe unde a trecut, trec un pod ce scârţâie sub picioarele mele. Arăt locul şi de acolo se scoate la iveală un picior omenesc, apoi trupul întreg: era omul dispărut din casa lui".

DIAGNOSTIC...

— „O tânără femee se plângea că o doare pântecele. Doctori peste doctori... dar nimic. Sunt rugat s'o examinez şi eu. Pulsez cu o mână pântecele femeii, având pendula în cealaltă şi zăresc un apendice de o mărime neobişnuită. A! iată buba. Medicii o operează şi dau de un apendice lung de 14 cm. Bolnava de atunci e perfect sănătoasă azi".

Şi d. Mouchet dă nenumărate alte cazuri descoperite pe calea radiesteziei, un dar ce-l au unii oameni, fericit înzestraţi de natură, de a descoperi cele ascunse în inima pământului sau în străfundul apelor, cu ajutorul unei pendule, după ce, bine înţeles, au studiat topografia locului mai întâiu.

In evul mediu, oamenii cari practicau radiestesia erau consideraţi ca vrăjitori şi arşi pe rug. Astăzi, s'a dovedit însă că rabdomancistii sau radiestesistii sunt înzestraţi cu un simţ suplimentar — un fel de al şaselea simţ — ce le îngăduie să „miroase" dela distanţă, graţie vibraţiilor de unde, obiectele ascunse, un simţ ca mirosul la câini sau ca auzul sălbaticilor cari pun urechea la pământ şi aud dela mari depărtări tropotul calului unui prieten sau al unui duşman, facultăţi ce sunt puternice la omul primitiv, fără cultură, dar care dispar din momentul ce cultura preface instinctul în intelect.

Sunt arcanele necunoscutului pe care ştiinţa va izbuti să le lămurească într'o bună zi, dar va rămâne totuşi în fiinţă acel *„ignorabimus"* al lui Dubois-Raymond, care ne învaţă că, cu cât cercul cunoştinţelor se măreşte în progresie aritmetică, cu atât, în progresie geometrică însă, creşte şi cercul necunoscutelor, pentrucă *vălul lui Isis* nu ne este dat niciodată pe deantregul să-l desvăluim.

L. ILIESCU

Citiţi
„ZIARUL ŞTIINŢELOR
ŞI AL CĂLĂTORIILOR"

Săptămâna internaţională

(Urmare din pag. 1-a)

din unele ziare germane. Astfel, revista economică „Wirtschaftsring" cere Japoniei să nu pună în joc relaţiile amicale cu partenerul său cosemnatar al pactului anti-komintern numai din dragoste faţă de Marea Britanie.

Rezultă din aceste comentarii germane ca şi din cele italiene, primele cu un caracter de avertisment dat Japoniei şi celelalte cu intenţia de a atinge susceptibilitatea prestigiului britanic, că Roma şi Berlinul au fost surprinse de repeziciunea cu care s'a ajuns la un prim acord de principii generale între Japonia şi Marea Britanie.

*

Să mai menţionăm vizita făcută de d. Wholtat la Londra şi întrevederile ce le-a avut acolo. S'a răspândit vestea că d. Wholtat ar fi negociat, la Londra, un împrumut în schimbul dezarmării Germaniei. Şi din izvor britanic şi din izvor german s'au ridicat protestări împotriva acestei ştiri declarată fantezistă.

„Se poate afirma — scrie „Times" — că în cursul conversaţiilor dintre d. dr. Wholtat, sir Horace Wilson şi înalţii funcţionari ai Tezaurului zu fost examinate numai afacerile curente şi că nu s'a luat nici o hotărire".

Iar „Financial Times" declară că „cercurile oficiale britanice atribue prea puţină atenţie acestor diferite zvonuri" care „fac parte din campania de afirmaţii neintemeiate sau din ofensiva pacifică ce caută să-şi facă drum în cercurile din Londra în ultimele două săptămâni".

Pe de altă parte, cercurile politice germane şi cele din anturajul imediat al d-lui Wholtat desmint şi ele categoric că s'ar fi dus, la Londra, negocieri cu privire la probleme generale, ce interesează dezarmarea şi o nouă împărţire a surselor de materii prime. In acelaş timp, ziarele germane acuză guvernul din Londra că „în timp ce duce negocieri intense cu guvernele din Tokio şi Moscova, cercurile financiare britanice, de acord cu serviciile Foreign-office-ului, pun la cale o acţiune menită să forţeze Germania să dezarmeze pentru ca apoi să se poată trece la instituirea unui control internaţional al înarmărilor".

„Un asemenea plan este ofensator pentru Germania" — scrie „Deutsche Allgemeine Zeitung".

D. Wholtat — spun cercurile bine informate din Berlin — a fost la Londra „spre a se ocupa de chestiunile în legătură cu emigraţia evreiască" şi „pentru a participa la lucrările conferinţei internaţionale pentru pescuitul balenelor".

Două chestiuni a căror actualitate, în situaţia actuală internaţională, nu poate fi tăgăduită.

Buletin arheologic şi numismatic

(Urmare din pagina I-a)

Dar Alexandru cel Mare, urmaşul lui Filip II, a adoptat pentru monetele sale un alt sistem, care atunci era foarte răspândit: sistemul atic. Drahma atică era mai grea, de 4,36 gr. şi deci tetradrahma cântărea 17,46 gr. Existau însă şi piese de 2 drahme (didrahme) cari cântăreau 8,73 gr.

Triburile dace, cari au bătut monete în epoca alexandrină, au părăsit şi ele sistemul vechiu şi au adoptat sistemul atic. Dar n'au emis tetradrahme, ci didrahme, a căror greutate varia între 8,58 gr. şi 8,94 gr., deci era identică cu a pieselor de acelaş fel din sistemul atic. Ele circulau prin urmare alături de tetradrahmele lui Alexandru cel Mare, faţă de cari erau monete divizionare, şi de drahmele şi jumătăţile de drahme de tip macedonean, bătute de unele triburi dace, faţă de cari erau monete superioare.

Piesele mari şi concave bătute de triburile dace din valea Mureşului aveau valoarea tetradrahmelor din Thasos, cari erau mai uşoare decât ale lui Alexandru cel Mare. Iar piesele Dacilor munteni din veacul I în. d. Cr. erau în raport direct cu dinarii romani republicani de o parte şi cu tetradrahmele din Thasos de altă parte.

S'au găsit tezaure cari conţineau tetradrahme din Thasos şi din Prima Macedonie amestecate cu piese de ale Dacilor munteni. Natural că acestea aveau faţă de cele dintâi valoarea a două drahme.

In alte tezaure erau la olaltă tetradrahme dace din Valea Mureşului cu piese muntene târzii.

Alte tezaure conţineau astfel de piese muntene amestecate cu dinari romani republicani.

In sfârşit, în alte tezaure erau împreună monete de ale dacilor munteni cu jumătăţi de drahme dace de tip macedonean.

Toate aceste exemple dovedesc că monetăria dacă a fost organizată în legătură cu sistemele monetare greco-macedonene şi apoi romane, cari au avut rând pe rând preponderanţă în comerţul de export al triburilor dace.

CONST. MOISIL

Regina Maria

„Universul literar" nr. 29, apărut Sâmbătă 22 Iulie, este închinat amintirii marei noastre Regine Maria, cu prilejul aniversării unui an dela moartea Ei. Semnează d-nii **EMANOIL BUCUŢA, VICTOR POPESCU, ALEXANDRU MARCU, MIRCEA ELIADE, N. CREVEDIA, NELA STROESCU, CONSTANTIN STELIAN.**

In acelaş număr, revista publică **Insemnările de război ale ţăranului bucovinean George Tofan,** prezentate de d. **Iulian Vesper,** — o pagină impresionantă prin dramatismul şi puterea evocatoare a povestirii.

Proză literară, poezii, cronici, mai iscălesc d-nii: **C. Fântâneru, Mircea Mateescu, Vladimir Dogaru, Victor Măgură, Ion A. Bucur, George Sbârcea, Romeo Alexandrescu, I. Ţolescu-Văleni, Mugur Mardan, Traian Lalescu, Ştefan Baciu, C. Postelnicu şi Mihai Niculescu.**

Ilustraţiuni de Voinescu. Exemplarul 5 lei.

Citiţi
UNIVERSUL LITERAR

CRONICA TURISTICĂ

Un loc ca altele: Predealul

de prof. dr. EMIL C. CRĂCIUN

Dela bine,
spre mai bine"

Predeal, în Iunie.

Nimic nu turbură suverana domnie a autohtonilor.

Printre case deasupra lor, răsbate, în ciuda celor neînţelegători, Predealul adevărat.

Brebenei, pansele şi toporaşi sălbateci, ciubotelele cucului, gentiane şi pe sub brazi, liliacul pitic de pădure, — şi atâtea flori fără nume decât doar în cărţile de botanică, fac, laolaltă: podoaba acestui colţ de raiu.

Dar urmele omului trăesc şi se afirmă.

Intr'un fund de tranşee s'au desgolit case, încărcătoare, curele. Vor fi simţit freamăt de arme? — Gropile de obuze unde s'au adunat mici mlaştini, s'au înconjurat cu plopi, tufişuri şi rogoz.

*

Vilele şi căsuţele inegale ale florinţelor de mai bine şi mai frumos, sunt resfirate şirag pe coline.

Stau încă goale în lumina vibrantă aşteptându-şi oaspeţii.

Aţi văzut poate cum încep primele case, când cobori, dela Brenner spre paradisul parcelat al Venetului şi Lombardiei? Sunt case de bârne cu acoperiş de şindrilă, uneori cu bolovani pe acoperiş. Din profil, casa e un unghi cu vârful spre deal, iar spre vale, ipotenuza, adică faţada casei, proptită pe pietre tăiate şi îmbinate roman cu sau fără mortar. Mai la vale ţiglă şi cărămizi, şi ziduri albe.

La fel spre Tirol, în Savoia, la Nordici.

Nicăeri, ca la Predeal, odiosul acoperiş de tablă sau betonul desolant. Nicăeri faţade chinuite cu arcade, festonate, cornişe, arătând că tot ce era în memoria arhitectului a trecut, neasimilat, pe planşetă.

Ce lipsă de înţelegere pentru cadrul grandios, străjuit de abruptele creste cu nervuri albe ale Bucegilor, ce înaintează ca prora de galere sure, peste verdele pătat al Clăbucetelor molatic împădurite! Ce lipsă de continuitate, de suflet, revărsat din om peste lucruri, topind sălăşluirea omenească în frăgezimea emoţionantă a pajiştelor, în umbra brazilor, cari nu s'au duşmănit nici când cu strămoşii noştri.

Dar Predealul are şi case armonioase, de bârne şi piatră — uneori uitată prea isteţ în tencuială.

Ce odihnitoare sunt liniile şi planurile simple, ce nu primesc decât un ornament: florile, — şi o singură încadrare veselă, a locului: pajişte de munte planturoasă, pestriţă şi pietriş imaculat, arbori cu un mănunchi de rămuriş ca să nu oprească soarele.

Dar cine cunoaşte apele Predealului, spre sat, spre Valea Teascului? E adevărat că sgomotul motoarelor şi uruitul roţilor stăpânesc auzul mai mult decât susurul mângâietor al firelor de râu, al şipotelor şi păraelor ce fac vârtej şi sfat la ori ce prag şi piatră.

Pe alte meleaguri, ce curat, ce graţios e satul de plăeşi falnici prelungind Dorna-Băi spre codru!

La Predeal nu vezi nicăeri oameni chipeşi, ai locului. Poate se vor ivi Dumineca, în straie curate, când se va dura biserica, — deşi acesteia i s'a destinat locul care, pe bună dreptate, s'ar cuveni mai bine unui bun şi prietenos han de turism, lângă gară.

Incă nu se vede destul de des dragostea tenace de a întreţine curată şi veselă casa şi împrejurimile casei, de a asigura bietului om trudit acest balsam al armoniei simple, graţioase, durabile, între om şi adăpost, între adăpost şi natură. Omul nostru nu e împăcat cu sufletul lui, nu se împacă cu pământul, cu pădurea, cu pajiştele, pe cari le foloseşte, dar nu le alintă şi nu le înţelege, nu le cruţă. Ca un copil arţăgos, îmbufnat, neîngrijit, se plânge că staţiunile de vară nu-s deretecate, catifelate, ca cele din Apus.

Dar ce se face pentru aceste staţiuni estivale? Cine a netezit vreun tăpşan la Predeal, dela războiu încoace, cine a întărît zidul unui mal, cine a pietruit un şanţ, cine a refăcut parapete, poduri, albii pentru minunatele ape ale Predealului? Cine a îndrumat pe cei ce stau, şi pe cei ce vin, ca să se îndrăgostească de frumuseţile Predealului.

Comoara veche, mânăstirea, e mai puţin vizibilă chiar decât cantonul ce stă de strajă la o răscruce, unde un pod sau un tunel ar putea să împace definitiv, drumul de fier şi drumul de care.

Comoara nouă, ski-ul, ajutat de mecenate: afară de terenuri ce nu pot trăi fără taxe, e făcut pe după colţuri de gard.

Comori de ori când, adierea şi lumina vaporoasă, fină, înviorătoare, vin să le ia, în promiscuitatea închirierilor sesonice, şi vecinătăţilor fortuite, epavele astuţioase ale ftiziei, laolaltă cu cei ce vor sănătate pentru muncă. Altă comoară imperială, liniştea, o striveşte trivial gara mai plină de manevre decât gara Comarnic sau Braşov, unde recompunerea convoiurilor s'ar putea face mai logic. Şi în orice caz, torentele Carpatilor sunt destule ca să electrifice cel puţin valea Prahovei şi ţara Bârsei, ferindu-ne de duhneala a pucioasă şi de negreaţa pe care mi-au trecut-o, insensibil, ca o rafinată răsbunare, căile ferate maghiare — pe câtă vreme Ungaria de azi electrifică, în plin şes, reţeaua sa feroviară de trafic internaţional.

*

Pentru pacea minţei, pe care o hrănesc privirile, ne dorim case cu faţade line, simple, armonioase, cu coloane şi arcuri senine cum vor fi fost vilele romane dinnaintea turismului ugro-altaic şi musulman.

Pentru respectul pajiştelor, apelor şi codrilor, ce ne primesc mai deschis şi mai bine decât meritâm — dorim curăţenie, drumuri sistematizate, suprimat muzeul de gropi şi maluri rupte, stăvilit măcelul pădurilor, cari stau pline de trunchiuri şi ramuri păr